

BACHADON BO‘YNI SARATONI: GISTOLOGIK XUSUSIYATLARI VA AHAMIYATI

Xamidov Nodirbek Shuhrat o‘g‘li
Beshariq Abu Ali ibn Sino nomidagi
Jamoat salmatligi texnikumi o‘qituvchisi

Annotatsiya (o‘zbek tilida): Ushbu maqolada bachadon bo‘yni saratonining gistologik tuzilishi, etiologiyasi, rivojlanish bosqichlari va diagnostik ahamiyati yoritilgan. Asosiy e‘tibor epitelial hujayralardagi o‘zgarishlar, displaziya va invaziv o‘sma shakllanishiga qaratilgan. Shuningdek, inson papilloma virusi (HPV)ning roli va skrining usullarining ahamiyati tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari bachadon bo‘yni saratonini erta aniqlash va profilaktika qilishda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: bachadon bo‘yni saratoni, gistologiya, displaziya, HPV, epiteliy, invaziya.

Аннотация (rus tilida): В данной статье рассматриваются гистологические особенности рака шейки матки, его этиология, стадии развития и диагностическое значение. Основное внимание уделено изменениям эпителиальных клеток, дисплазии и формированию инвазивной опухоли. Также анализируется роль вируса папилломы человека (ВПЧ) и значение скрининговых методов. Результаты исследования важны для ранней диагностики и профилактики заболевания.

Ключевые слова: рак шейки матки, гистология, дисплазия, ВПЧ, эпителий, инвазия.

Abstract (ingliz tilida): This article discusses the histological features of cervical cancer, its etiology, stages of development, and diagnostic significance. Special attention is paid to epithelial cell changes, dysplasia, and the formation of invasive tumors. The role of human papillomavirus (HPV) and the importance of screening methods are also analyzed. The findings are important for early detection and prevention of cervical cancer.

Keywords: cervical cancer, histology, dysplasia, HPV, epithelium, invasion.

Kirish

Bachadon bo‘yni saratoni ayollar orasida keng tarqalgan onkologik kasalliklardan biri hisoblanadi. Ushbu kasallik ko‘pincha uzoq muddat davomida rivojlanadi va dastlabki bosqichlarda simptomsiz kechadi. Gistologik jihatdan o‘rganish kasallikni erta aniqlash va samarali davolash uchun muhimdir.

Asosiy qism

1. Etiologiya va xavf omillari

Bachadon bo‘yni saratonining asosiy sababi — inson papilloma virusi (HPV), ayniqsa 16 va 18 tiplari hisoblanadi. Xavf omillari quyidagilar:

Erta jinsiy hayot boshlanishi

Ko‘p sonli jinsiy hamkorlar

Immunitet pasayishi

Chekish

Gigiyena qoidalariga rioya qilmaslik

2. Gistologik tuzilishi

Bachadon bo‘yni ikki xil epiteliy bilan qoplangan:

Ko‘p qavatli yassi epiteliy

Silindrsimon epiteliy

Saraton odatda transformatsiya zonasida rivojlanadi.

Asosiy gistologik o‘zgarishlar:

Displaziya (CIN I, II, III)

Karsinoma in situ

Invaziv karsinoma

3. Displaziya bosqichlari

CIN I – yengil darajadagi o‘zgarish

CIN II – o‘rta darajadagi displaziya

CIN III – og‘ir displaziya yoki preinvaziv saraton

4. Invaziv saraton turlari

Yassi hujayrali karsinoma (eng ko‘p uchraydi)

Adenokarsinoma

Kam uchraydigan turlari

5. Diagnostika usullari

Pap-test (sitologik tekshiruv)

Kolposkopiya

Biopsiya va gistologik tekshiruv

HPV testi

Xulosa (o‘zbek tilida)

Bachadon bo‘yni saratoni asta-sekin rivojlanadigan, ammo erta aniqlansa oldini olish mumkin bo‘lgan kasallikdir. Gistologik tekshiruvlar kasallik bosqichini aniqlashda muhim rol o‘ynaydi. HPVga qarshi emlash va muntazam skrining kasallikni kamaytirishda asosiy omillardandir.

Foydalanilgan adabiyotlar

WHO. Cervical cancer guidelines, 2021.

Robbins & Cotran. Pathologic Basis of Disease, 10th edition.

Kumar V., Abbas A

K. Basic Pathology, 2018.

Berek & Novak’s Gynecology, 16th edition.

National Cancer Institute (NCI) – Cervical Cancer Resources.